

Diarienumr

10-2016-0830

Vårt datum/Our date

2016-07-11

Vår referens/Our reference

Annsophie Rajgård

Ert datum/Your date

Er referens/Your reference

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se

Synpunkter på Energimarknadsinspektionens rapport *Villkor för biogas i ett naturgasnät* (Ei R 2016:06)

Sammanfattning

Göteborg Energi stöder Energimarknadsinspektionens intention, att tydliggöra villkoren för aktörerna på marknaden. Göteborg Energi delar dock inte fullt ut alla förslag i rapporten, och anser vidare att flera frågor är otillräckligt behandlade. Det gäller frågor om hur anslutningsplikten förhåller sig till villkoren för mottagning av gas, i vilken utsträckning som privatkunder och företagskunden borde differentieras avseende skydd vid kvalitetsavvikelse, samt hur risken för stora skadeståndsanspråk kan påverka ett ofta jämförelsevis litet gasdistributionsföretag. Alla dessa frågor har betydelse för konsekvenserna av de lagda förslagen. Göteborg Energi föreslår därför att Energimarknadsinspektionen får i uppdrag att analysera dessa frågeställningar innan föreslagna lagändringar genomförs.

Förslaget om anslutningsplikt av produktionsanläggningar bör kompletteras med en analys och förslag kring en hur mottagning av gas ska regleras, och vad som händer om produktionen i ett lokalt nät överstiger efterfrågan. Göteborg Energi ser inget enkelt svar på hur sådana situationer bör hanteras.

Göteborg Energi delar inte synen att den lokala ledningsägaren ska vara ansvarig för gaskvaliteten. Detta skulle bli särskilt besvärligt om kvaliteten på naturgasen på stamnätet är utanför tillåtna specifikationer.

Anslutningsplikt och villkor för mottagning

Paragrafen om anslutningsplikt bör förtydligas vad som menas med skäliga villkor. Göteborg Energi anser att inmatning/överföring av gas inte kan anses skälig om förbrukningen i aktuellt nät tekniskt inte tillåter produktionsanläggningens önskade inmatningskapacitet. Detta kan ske under delar av år eller om större slutförbrukare lämnar gasnätet.

Förslaget innebär en anslutningsplikt för nätägaren om en biogasanläggning vill ansluta till nätet. Distributionsnäten har generellt en förbrukningsprofil med hög förbrukning på vintern och låg förbrukning på sommaren. En biogasanläggning har typiskt en jämn produktion över året. Vid en nyanslutning kan ett distributionsnät riskera att sommartid bli "överfyllt" eftersom förbrukningen inte matchar produktionen/inmatningen till nätet. Detta leder till att anslutna biogasanläggningar tidvis kan behövas kopplas bort och deras produktion behöver avsättas på annat sätt eller facklas. En sådan situation råder delvis redan i vissa nät idag. På samma sätt kan förlusten av en större förbrukare i nätet avsevärt påverka de framtida avsättningsmöjligheterna för inmatad biogas. Speciellt finns risk att orsaken till en större slutförbrukares frånfall beror på att samma slutförbrukare begärt att istället anslutas till transmissionsnätet.

På sida 36 i rapporten finns ett urklipp ur lagtexten som tar upp problematiken "Skyldighet föreligger inte om den först nämnda ledningen saknar kapacitet för den begärda åtgärden eller om det annars finns särskilda skäl". Vad som ska menas med detta bör utredas vidare. Det finns annars en risk att distributörer blir tvungna att neka anslutning av biogasanläggningar enbart på grund av risken för att det inte kommer att finnas avsättning, vilket naturligtvis är olyckligt. För att hantera situationen bör villkoren för mottagning på något sätt regleras. Hur detta ska se ut har Göteborg Energi inget tydligt svar på, men det måste vara förutsägbart vem som får leverera till ett distributionsnät när biogasproduktionen överstiger konsumtionen.

Ansvar för gaskvaliteten

Utredningen föreslår att ansvaret för att hålla god kvalitet på gasen ska ligga hos gasnätsägaren och att nätägaren i sin tur ska ställa krav på producenten i likhet med de villkor som gäller på elnätet.

Göteborg Energi anser att ansvaret för den som innehar en naturgasledning ska vara att upprätthålla/inte försämra gaskvaliteten under överföring. Bakgrunden är att Göteborg Energi tolkar denna skrivning som att drabbad slutkund kan hålla ledningsinnehavare direkt ansvarig för avvikelser från god gaskvalitet. Vidare tolkar Göteborg Energi detta som att slutkund kan påföra ledningsinnehavaren eventuella skadeståndsanspråk vid direkt eller indirekt kostnad som är förknippad med avsteg från god gaskvalitet oavsett om ledningsinnehavaren är vållande till eller har haft möjlighet att påverka gaskvaliteten.

Göteborg Energi anser att den som innehar en naturgasledning ska vara skyldig att upprätthålla/inte försämra gaskvaliteten under överföring. Detta eftersom ledningsinnehavaren kan ha svårt att kompensera sig för skadeståndskostnader i samband med inmatning av gas av fel kvalitet gentemot vållande part. Antag till exempel att den vållande parten kan fastställas vara en biogasanläggning och att denna försätts i konkurs pga skadeståndskraven. Om detta skulle ske kan en ledningsinnehavare inte kompensera sig för större skadeståndskostnader och en stor engångskostnad är ett faktum. Är denna kostnad mycket stor riskerar ledningsinnehavaren självt att drabbas av betalningssvårigheter vilket i slutändan riskerar att drabba slutkunderna.

Vidare anser Göteborg Energi att det bör utredas om förslaget överhuvudtaget är i överensstämmelse med svensk lagstiftning. Förslaget innebär att ledningsägaren påförs en risk för skadestånd, som påverkar verksamhetens kommersiella värde på ett påtagligt sätt, och bör därmed utgöra ett ingrepp i äganderätten.

Om naturgaskvaliteten från stamnätet brister

Gasnätägaren kan, via tekniska krav, påverka gaskvaliteten på den gas som matas in i gasnätet lokalt men har ingen rådighet över den gas som levereras via transmissionsnätet söderifrån eller från lagringsanläggningar. Den stabila gaskvalitet som varit historiskt, riskerar att bli mer ojämn i framtiden då vi kommer att se mer biogas i gasnätet och en ökad import av gas från Tyskland.

Utredningen gör ingen tydlig distinktion mellan distributionsnätägare och transmissionsnätsägare vad gäller ansvarsreglering mellan parterna. Vilka krav kan distributionsnätägaren ställa på transmissionsnätsägaren avseende gaskvalitet som levereras in i det lokala nätet och hur skall denna säkerställas? Med det liggande förslaget skulle distributören försättas i en orimlig situation om gaskvaliteten från transmissionsnätet skulle avvika så att inte specifikationerna uppfylls. Göteborg Energi anser därför att det behövs en tydlig distinktion i dessa frågor mellan transmissionsnätägare och distributionsnätägaren

GÖTEBORG ENERGI AB



Charlotta Sandving Brändström